

Brusel 22. ledna 2026
(OR. en)

5626/26

FREMP 21
JAI 90
AG 11
POLGEN 17
DISINFO 6
HYBRID 9
AUDIO 9
EDUC 18
JEUN 12
CULT 6
COMPET 78
SOC 32
COHOM 22
ANTIDISCRIM 5

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	22. ledna 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 12 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ [Unie rovnosti: Strategie pro boj proti rasismu 2026–2030]

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 12 final.

Příloha: COM(2026) 12 final

EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 20.1.2026
COM(2026) 12 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

[Unie rovnosti: Strategie pro boj proti rasismu 2026–2030]

ÚVOD

Evropská unie (EU) se zasazuje o jednotu, demokracii a dodržování lidských práv. Různorodost lidí žijících v EU je jednou z jejích největších předností, což potvrzují i zakládající smlouvy. Unie je [Uníí rovnosti](#) založenou „na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin“¹. Tento základ právního řádu EU předpokládá **prostředí bez rasismu, v němž mohou všichni prosperovat a přispívat k prosperitě své společnosti**. V dobách, kdy jsou tyto hodnoty zpochybňovány, stojí EU na straně svých občanů a jejich práv a svobod, a nepřipouští žádnou formu rasismu ani diskriminace na základě rasového nebo etnického původu.

V roce 2020 přijala Komise [Akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025](#), čímž zahájila novou ambiciózní etapu úsilí EU o komplexní boj proti rasismu. Tento akční plán byl průlomovou iniciativou, která přispěla k ochraně všech obyvatel EU před rasismem a rasovou diskriminací. Navrhl řadu opatření v oblasti boje proti rasismu, která by měla být provedena na úrovni EU i na vnitrostátní, regionální a místní úrovni, včetně legislativních iniciativ k posílení ochrany před rasovou diskriminací² a větší podpory organizací občanské společnosti zaměřených na boj proti rasismu prostřednictvím programu [Občané, rovnost, práva a hodnoty \(CERV\)](#).

Komise dále pokračovala v budování silného rámce pro boj proti rasismu posilováním partnerství s protistranami, jmenováním své [první koordinátorky boje proti rasismu](#) a navazováním dialogů s organizacemi občanské společnosti a odborníky z členských států. Tento akční plán vedl k tomu, že **14 členských států přijalo samostatné národní nebo regionální akční plány proti rasismu**. Jak je zdůrazněno ve [Zprávě o provádění akčního plánu EU proti rasismu](#), bylo od přijetí plánu dosaženo významného pokroku, zejména v oblasti řešení strukturálního rasismu, přijetí intersekcionálního přístupu k tvorbě politik, který začleňuje různé formy diskriminace, a zavedení protirasistických hledisek do několika oblastí politiky, například do politiky v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti a zdravotnictví.

Akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025 přispěl k tomu, že se rasismus stal ústředním tématem veřejných debat o pluralitě, rovnosti a nediskriminaci, a podpořil větší povědomí o tom, jakou hrozbu představuje rasismus pro hodnoty Unie zakotvené v článku 2 [Smlouvy o Evropské unii \(Smlouvy o EU\)](#). Nicméně vzhledem k tomu, že **téměř dva ze tří Evropanů i v roce 2023 vnímali rasovou diskriminaci ve své zemi EU jako rozšířenou** (61 % na základě barvy pleti, což je o 2 procentní body více než v roce 2019, a 65 % na základě toho, že je daná osoba Rom, což je o 4 procentní body více)³, je třeba udělat ještě více.

Předsedkyně Ursula von der Leyenová oznámila v návaznosti na dosavadní úspěchy a s vědomím práce, kterou je třeba ještě vykonat, ve svých [politických směrech na období 2024–2029 strategii pro boj proti rasismu](#). Tato iniciativa odráží **výzvu Evropského parlamentu pokračovat v práci na akčním plánu proti rasismu i po roce 2025** vypracováním

¹ [Smlouva o Evropské unii \(Smlouva o EU\), článek 2](#)

² Další podrobnosti viz: [Zpráva o provádění akčního plánu proti rasismu](#).

³ [Eurobarometr](#) Discrimination in the European Union 2023 (Diskriminace v Evropské unii v roce 2023).

plnohodnotné strategie EU⁴. Členské státy uvítaly oznámení strategie pro boj proti rasismu a vyjádřily pevné odhodlání bojovat proti rasismu a všem formám nenávisti⁵.

Tato strategie reaguje především na nutnost **prosazovat hodnoty EU, posilovat Unii rovnosti** a zajistit, aby společnosti EU zůstaly i nadále otevřené, pluralitní a inkluzivní. **Boj proti rasismu je navíc bezpečnostním zájmem⁶ a strategickou investicí do zvýšení konkurenceschopnosti EU.** Podle nedávné [studie OECD](#) stojí na základě odhadů rasová nebo etnická diskriminace EU každoročně až 12,7 miliardy EUR v podobě ztraceného HDP.

Uvolnění potenciálu lidí stížených rasismem a rasovou diskriminací jako pracovníků, podnikatelů a vedoucích pracovníků má proto zásadní význam pro růst a stabilitu. K dosažení plně prosperujících ekonomik a soudržných společností je třeba se postavit přetrvávajícímu problému rasismu čelem. Cesta ke skutečné [Unii rovnosti](#) vyžaduje ambiciózní a trvalé kroky k zajištění rovných práv a příležitostí pro všechny. Cílem této strategie je **bojovat proti rasismu ve všech jeho formách, včetně rasismu vůči osobám černé pleti, vůči Romům, Židům a osobám asijského původu a nenávisti vůči muslimům.** Zabývá se rasismem obecně, jakož i konkrétními opatřeními proti diskriminaci.

Strategie pro boj proti rasismu je v souladu se všemi strategiemi Unie rovnosti založena na **intersekcionalním politickém přístupu, jehož cílem je řešit komplexnost nerovností, s nimiž se setkávají jednotlivci, kteří čelí vícečetným a vzájemně se prolínajícím formám diskriminace⁷.** Je v úzkém souladu se současnými a připravovanými strategiemi EU v oblasti rovnosti, jakož i s dalšími důležitými iniciativami Komise⁸.

Tato strategie je založena na výsledcích rozsáhlého konzultačního procesu⁹ a zahrnuje jak cílená opatření, tak akce, jejichž cílem je začlenit boj proti rasismu do všech politik EU. Doprovází zejména práci komisičních koordinátorů boje proti rasismu, boje proti antisemitismu a podpory židovského života a boje proti nenávisti vůči muslimům, jakož i práci Komise v oblasti rovnosti, začleňování a účasti Romů, ochrany základních práv a boje proti nenávistně motivovaným trestným činům. Strategie je dále v souladu se zjištěními z [evropské panelové diskuse občanů na téma boje proti nenávisti ve společnosti](#), z níž vzešla doporučení zaměřená na boj proti nenávisti ve všech jejích formách a na podporu vzájemného respektu.

⁴ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. listopadu 2022: Rasová spravedlnost, nediskriminace a boj proti rasismu v EU (2022)0389.

⁵ Viz např. [závěry Rady o boji proti rasismu a antisemitismu](#), [závěr Evropské rady ze dne 18. prosince 2025](#), výměny názorů v rámci [Rady pro spravedlnost a vnitřní věci \(spravedlnost\) – Consilium](#) a [Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele](#).

⁶ Ustanovení čl. 67 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie: Unie usiluje o zajištění vysoké úrovně bezpečnosti prostřednictvím opatření pro předcházení trestné činnosti, rasismu a xenofobii [...].

⁷ Diskriminace na základě rasového nebo etnického původu se může prolínat s diskriminací na základě dalších charakteristik nebo identit, jako je například pohlaví, zdravotní postižení, věk, náboženské vyznání nebo přesvědčení, sexuální orientace, genderová identita a socioekonomické zázemí nebo status, což tato znevýhodnění ještě umocňuje. Nenávist vůči migrantům se také často prolíná s rasismem a posiluje ho.

⁸ Týkajícími se například [Romů, boje proti antisemitismu a podpory židovského života](#), [genderové rovnosti](#), [rovnosti LGBTIQ+ osob](#), [práv osob se zdravotním postižením](#), [boje proti nenávisti vůči muslimům](#), [boje proti nenávisti](#), [integrace a začleňování](#), [práv dítěte](#) a také [dostupného bydlení](#), [kvalitních pracovních míst](#), [boje proti chudobě](#) a [občanské společnosti](#).

⁹ [Podělte se o svůj názor: Strategie pro boj proti rasismu](#) Výzva k předložení informací a veřejná konzultace. Mladí lidé a občanská společnost mládeže byli konzultováni Komisí v rámci procesu kontroly dopadu navrhovaných opatření na mládež (Youth Check).

KAPITOLA I – BOJ PROTI STRUKTURÁLNÍMU RASISMU

Pro účinné řešení strukturálního rasismu je nutné ho pochopit

[Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti v rámci Rady Evropy](#) definuje rasismus jako „přesvědčení, že „rasa“¹⁰, barva pleti, jazyk, náboženské vyznání, státní příslušnost, národnost nebo etnický původ představuje důvod opravňující k pohrdání určitým člověkem nebo skupinou lidí nebo k pocitu nadřazenosti určitého člověka nebo skupiny lidí“. U osob stížených rasismem se důsledky takového pohrdání často projevují při hledání bydlení, zaměstnání, v práci a v přístupu ke vzdělání¹¹. Může vést k diskriminaci na základě rasového nebo etnického původu

Rasismus zažitý během celého života se hromadí a vytváří překážky. Tato přetrvávající forma rasismu se často označuje jako „strukturální rasismus“. Jeho dopad může být škodlivější než ojedinělé případy rasové diskriminace, protože znemožňuje přístup k rovným příležitostem a může přetrvávat po celé generace¹². Studie Agentury EU pro základní práva (FRA) nastiňují tyto překážky a jejich dopad na život osob stížených rasismem a rasovou diskriminací¹³. Například průměrná délka života romských a travellerských žen a mužů v EU je o 7,4, resp. 8 let kratší než u žen a mužů v běžné populaci. Navíc platí, že ačkoli většina osob afrického původu v EU pracuje za mzdu (71 %), téměř polovina z nich (46 %) má pro svou práci příliš vysokou kvalifikaci. Také muslimské domácnosti v EU se třikrát častěji potýkají se silnou materiální deprivací (19 %) než domácnosti v obecné populaci (6 %). Rasismus může být významným faktorem přispívajícím k těmto nerovnostem.

Členské státy se touto problematikou zabývají v souvislosti se svou prací v rámci boje proti rasismu na vnitrostátní úrovni. V této souvislosti **Komise navrhuje usnadnit členským státům vypracování pracovní definice strukturálního rasismu v rámci expertní skupiny pro vnitrostátní provádění akčního plánu EU proti rasismu**¹⁴.

V souladu se [Strategií EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života](#) se Komise a všechny členské státy zavázaly **bojovat proti všem formám antisemitismu** a odsuzují všechny formy stejně. Komise a všechny členské státy používají definici antisemitismu podle Mezinárodní aliance pro připomínku holocaustu (IHRA)¹⁵.

V souladu se [strategickým rámcem EU pro rovnost, začlenění a účast Romů](#) se Komise a všechny členské státy zavázaly provádět účinné politiky k dosažení cílů stanovených v **boji proti protiromskému smýšlení** a ke zlepšení sociálního a ekonomického začleňování a účasti Romů.

V rámci **řešení nenávisti vůči muslimům** v EU vypracuje Komise komplexní studii o tom, jak se tato nenávist projevuje, navrhne opatření k jejímu řešení a usnadní členským státům a odborníkům vypracování pracovní definice nenávisti vůči muslimům s cílem zlepšit společné porozumění a zvýšit informovanost.

¹⁰ Odkaz na „rasový a etnický původ“ je v souladu s právní terminologií EU a mezinárodní terminologií. Komise však zdůrazňuje obecný názor, že „rasy“ jsou založeny výhradně na společensky vytvořených představách, a odmítá pojem biologických „ras“.

¹¹ [FRA 2023: Being Black in the European Union \(Jak se žije lidem černé pleti v Evropské unii\)](#)

¹² [OECD 2025: Monitoring and Assessing the Impact of National Action Plans Against Racism \(Monitorování a hodnocení dopadu národních akčních plánů proti rasismu\)](#)

¹³ [FRA 2025: Rights of Roma and Travellers in 13 European Countries \(Práva Romů a Travellerů ve 13 evropských zemích\)](#), [FRA 2023: Being Black in the European Union \(Jak se žije lidem černé pleti v Evropské unii\)](#), [FRA 2024: Being Muslim in the European Union \(Jak se žije muslimům v Evropské unii\)](#)

¹⁴ Tato skupina se skládá z odborníků z členských států a pozorovatelů, např. z Agentury EU pro základní práva, z Evropské komise proti rasismu Rady Evropy a z Norska. Tato expertní skupina je podskupinou v rámci [Skupiny na vysoké úrovni pro boj proti trestným činům z nenávisti a nenávisťným verbálním projevům](#) a skupiny na vysoké úrovni pro otázky rovnosti, nediskriminace a rozmanitosti.

¹⁵ Definici antisemitismu IHRA lze nalézt na [adrese https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism](https://holocaustremembrance.com/resources/working-definition-antisemitism).

Připomínání památky obětí, vzdělávání a zvyšování povědomí

Připomínání památky obětí hraje klíčovou roli v boji proti strukturálnímu rasismu, posiluje postavení lidí, kteří jsou rasismem postiženi, a zvyšuje povědomí o vyloučení a stereotypy. **Orgány EU podporují dodržování dnů uctění památky obětí** souvisejících s rasismem a historií skupin, které byly postiženy rasismem a rasovou diskriminací¹⁶. Komise bude i nadále podporovat projekty zkoumající dědictví globálních dějin Evropy, včetně kolonialismu, a jeho dopad na společnost, například v rámci programu CERV.

Otroctví¹⁷, genocidy a holocaust jsou zakotveny v evropských dějinách a mají hluboké důsledky pro dnešní společnost, kde je k pochopení kořenů rasismu zapotřebí vzdělání a historických znalostí. V návaznosti na práci zaměřenou na rasismus a antisemitismus ve vzdělávání, kterou Komise vykonává společně s UNESCO¹⁸, **zahájí Komise v roce 2026 společný projekt s UNESCO na posílení vzdělávání proti rasismu** v souladu s prioritami [strategického rámce Evropského prostoru vzdělávání](#) a [strategie EU pro mládež](#). Cílem tohoto projektu bude podporovat vzdělávání v oblasti boje proti rasismu na vnitrostátní úrovni prostřednictvím vzdělávacího rozměru národních akčních plánů proti rasismu a antisemitismu.

Pro utváření obrazu lidí, kteří mohou být postiženi rasismem, má zásadní význam úloha médií. **Komise uspořádá cyklus seminářů věnovaných boji proti rasismu v médiích včetně sociálních médií**, na nichž se setkají novináři, organizace občanské společnosti a zástupci komunit postižených rasismem. Komise zahájí rovněž celoevropskou **komunikační kampaň o Unii rovnosti**, aby zapojila veřejnost do podpory začleňování a do boje proti diskriminaci.

Budování znalostí a tvorba politiky založené na poznatcích

Zásadní roli v boji proti rasismu hraje akademický výzkum, protože poskytuje důkazní základnu potřebnou pro účinnou politiku boje proti rasismu. [Politická agenda Evropského výzkumného prostoru na období 2025–2027](#) má za cíl zvýšit inkluzivitu evropského systému výzkumu a inovací. Komise **vypracuje pokyny pro uplatňování intersekcionalního přístupu v politice výzkumu a inovací**, aby zajistila, že výzkum bude citlivý k potřebám lidí stížených rasismem. Strategie a iniciativy na podporu rozmanitosti a začleňování se snaží rozvíjet také aliance Evropských univerzit¹⁹.

Společné výzkumné středisko Komise vypracuje studii o úloze sociálních médií při utváření postojů mladých lidí k etnické rozmanitosti a zahájí prognostický postup s cílem pochopit možné budoucí trendy včetně toho, jak by rasismus a rasová diskriminace mohly nadále ovlivňovat EU a jak by bylo možno vyvinout účinná protiopatření.

Programy jako např. [Horizont Evropa](#) budou i nadále podporovat projekty posilující sociální soudržnost, rovnost a začleňování, a to zejména v rámci [akcí „Marie Curie-Sklodowska“](#), které budou i nadále podporovat rozmanitost a začlenění v rámci výzkumné komunity. Současně **Komise vybízí členské státy a vysokoškolské instituce, aby do vysokoškolského vzdělávání začlenily vzdělávání a výzkum zaměřené proti rasismu**, podporovaly

¹⁶Např. [Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace](#), [Evropský den připomínající zrušení obchodu s otroky](#), [Mezinárodní den památky obětí holocaustu](#), [Evropský den památky romských obětí holocaustu](#).

¹⁷ [Prohlášení ze summitu EU-CELAC 2023](#)

¹⁸ [Boj proti antisemitismu prostřednictvím vzdělávání](#)

¹⁹ [Zpráva o výsledcích a transformačním potenciálu iniciativy „Evropské univerzity“](#)

inkluzivní myšlení a vybavily budoucí odborníky dovednostmi, díky kterým budou schopni rozpoznávat a řešit rasismus a diskriminaci ve svých oborech.

Zlepšení sběru údajů o rovnosti

Spolehlivé údaje o rovnosti mají zásadní význam pro řešení rasismu a účinné začleňování protirasistických aspektů do politik EU a do vnitrostátních, regionálních a místních politik. Pracovní skupina Eurostatu pro statistiky o rovnosti a nediskriminaci vypracovává pokyny na úrovni EU s cílem zlepšit srovnatelnost statistických standardů a metod sběru údajů o skupinách ohrožených diskriminací. **Členské státy se v této souvislosti vyzývají, aby prostřednictvím svých vnitrostátních statistických úřadů posílily sběr a koordinaci harmonizovaných údajů o rovnosti.**

Podskupina pro údaje o rovnosti v rámci skupiny EU na vysoké úrovni pro otázky nediskriminace pomáhá členským státům zlepšit shromažďování a využívání údajů o rovnosti²⁰. Komise bude i nadále spolupracovat s agenturami EU, jako je například agentura FRA, Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek a Evropský institut pro rovnost žen a mužů, za účelem poskytování technické pomoci při shromažďování údajů o rovnosti včetně údajů o intersekcionalní diskriminaci.

Komise rovněž připraví doporučení ke zlepšení sběru, analýzy a využívání rozčleněných údajů o rovnosti v souladu s vnitrostátními právními rámci a za současného zohlednění jakékoli dodatečné administrativní zátěže. Komise bude dále vyvíjet nástroje pro sledování a monitorování pokroku při vytváření Unie rovnosti a při provádění strategií rovnosti, a to i s využitím údajů o diskriminaci na základě rasy a etnického původu. Komise uspořádá evropský kulatý stůl na vysoké úrovni týkající se údajů o rovnosti, na němž se sejdou klíčové zúčastněné strany, aby dále podporovaly shromažďování a využívání údajů o rovnosti v souladu s vnitrostátními právními rámci.

Agentura FRA provede čtvrtý průzkum týkající se přistěhovalců a potomků přistěhovalců s cílem získat komplexní údaje o osobách ohrožených rasovou diskriminací, jakož i průzkum týkající se situace Romů, jímž podpoří práci na strategii a strategickém rámci EU pro Romy. V zájmu podpory sběru dat **zveřejní Komise v roce 2027 též nový Eurobarometr o diskriminaci.**

Komise:

- provede společný projekt s UNESCO s cílem posílit výchovu proti rasismu,
- vypracuje komplexní studii o projevech nenávisti vůči muslimům,
- zahájí rozsáhlou komunikační kampaň Unie rovnosti, která zapojí lidi v celé EU do podpory začleňování a boje proti diskriminaci,
- vypracuje pokyny pro uplatňování intersekcionalního přístupu v politice výzkumu a inovací, aby zajistila, že výzkum bude citlivý k potřebám lidí stížených rasismem,
- vypracuje doporučení ke zlepšení sběru, analýzy a využívání rozčleněných údajů o rovnosti v souladu s vnitrostátními právními rámci,
- v roce 2027 zveřejní nový průzkum Eurobarometr týkající se diskriminace.

Členské státy se vyzývají, aby:

- podporovaly integraci vzdělávání a výzkumu v oblasti boje proti rasismu do vysokoškolského vzdělávání,

²⁰ Viz [Pokyny ke shromažďování a využívání údajů o rovnosti založených na rase nebo etnickém původu](#).

- zlepšily sběr harmonizovaných údajů o rovnosti prostřednictvím vnitrostátních statistických úřadů.

KAPITOLA II – PROSAZOVÁNÍ ANTIDISKRIMINAČNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A POSÍLENÍ OCHRANY PROTI RASOVÉ NENÁVISTI

- Více než polovina lidí v EU uvádí, že diskriminace na základě romské příslušnosti (65 %), barvy pleti (61 %) a etnického původu (60 %) ²¹ je velmi rozšířená.
- 96 % Židů uvedlo, že se v uplynulém roce setkala s antisemitismem, a 80 % z nich má pocit, že se v posledních letech antisemitismus zhoršuje ²².
- Téměř polovina lidí afrického původu v EU se v každodenním životě setkává s rasismem ²³.

Rasismus může vést k diskriminaci na základě rasového nebo etnického původu. Ochrana před rasovou nebo etnickou diskriminací je zakotvena v [Listině základních práv Evropské unie](#) a v **antidiskriminačních právních předpisech EU**. „Diskriminace na základě rasy nebo etnického původu“, k níž dochází, když se s osobami na základě jejich rasového nebo etnického původu zachází méně příznivě nebo jsou tyto osoby znevýhodňovány ve srovnání s jinými osobami, je zakázána [směrnicí o rasové rovnosti](#). Za účelem lepšího prosazování antidiskriminačních pravidel byly přijaty [směrnice o standardech pro orgány pro rovné zacházení](#).

Pokud jde o trestné činy, klíčovým právním předpisem je [rámcové rozhodnutí o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie](#) prostřednictvím trestního práva. Některé závažné projevy rasismu a xenofobie ²⁴ musí být ve všech zemích EU trestným činem a musí být trestány účinnými, přiměřenými a odrazujícími tresty.

Všichni v EU by měli mít možnost plně a rovnocenně požívat svých práv. Dochází však k případům rasové diskriminace, rasistického obtěžování a násilí, které často nejsou hlášeny ²⁵. Aby se jim zabránilo, **je třeba posílit prosazování příslušných právních předpisů EU a vnitrostátních právních rámců**. Ochranu před rasovou nenávistí je třeba zajistit také prostřednictvím koordinovaného postupu soudů, policie a státních zastupitelství, a to i na internetu.

Posílení prosazování antidiskriminačních právních předpisů EU

Prioritou Komise je zajistit, aby byl účinně uplatňován pevný antidiskriminační právní rámec EU tak, aby bylo dosaženo rovnosti ve všech členských státech.

Z důkazů vyplývá, že účinné sankce proti diskriminaci ²⁶ jsou mechanismy zásadního významu při řešení překážek v oblasti zaměstnanosti, sociální ochrany, vzdělávání a nabídky zboží a služeb včetně bydlení. V tomto duchu **bude v roce 2026 zpráva Komise o směrnici**

²¹ Eurobarometr 2023: Diskriminace v Evropské unii

²² FRA 2024: Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism (Zkušenosti a vnímání antisemitismu Židy)

²³ FRA 2023: Being Black in the European Union (Jak se žije lidem černé pleti v Evropské unii)

²⁴ Například: veřejné podněcování k násilí nebo nenávisti namířené proti skupině osob nebo proti příslušníkovi této skupiny vymezené podle rasy, barvy pleti, původu, náboženského vyznání nebo národnostního či etnického původu.

²⁵ Zprávy agentury FRA: [Addressing Racism in Policing \(Řešení rasismu v policejní práci\)](#); [Being Muslim in the European Union \(Jak se žije muslimům v Evropské unii\)](#); [Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism \(Zkušenosti a vnímání antisemitismu Židy\)](#)

²⁶ Studie o sankcích za diskriminaci z rasových, etnických a náboženských důvodů

o rasové rovnosti analyzovat její uplatňování v členských státech a poslouží jako základ pro úvahy o posílení jejich vnitrostátních sankčních režimů.

Vzhledem k tomu, že rozhodování a směřování politiky stále více ovlivňuje umělá inteligence (AI), je nezbytné využít její potenciál, jakož i zmírnit rizika přetrvávajících rasových předsudků. Zpráva Komise o uplatňování směrnice o rasové rovnosti bude **analyzovat uplatňování antidiskriminačních právních předpisů na případy algoritmické diskriminace.**

[Akt o umělé inteligenci](#) zakazuje určité mimořádně škodlivé praktiky v oblasti umělé inteligence, které jsou neslučitelné s hodnotami EU (např. manipulativní systémy umělé inteligence podněcující nenávist nebo násilí vůči chráněným skupinám nebo systémy umělé inteligence odvozující rasový původ z biometrických údajů). Komise poskytne pokyny a další podpůrné nástroje pro účinné provádění aktu o umělé inteligenci, pokud jde o zákazy a požadavky na vysoce rizikové systémy umělé inteligence. Komise bude i nadále usnadňovat výměnu informací o dopadu umělé inteligence na osoby ohrožené rasovou diskriminací a podporovat členské státy při prosazování a provádění právních předpisů EU s cílem předcházet potenciálně diskriminačním rozhodnutím usnadněným umělou inteligencí a napravit je.

[Směrnice o standardech pro orgány pro rovné zacházení](#) zavádí jasné a závazné standardy, které zaručují nezávislost a efektivitu těchto orgánů. Komise přijme prováděcí akty, kterými stanoví ukazatele fungování orgánů pro rovné zacházení, a bude sledovat účinné provedení obou směrnic do vnitrostátních právních předpisů do června 2026.

[Směrnice o potírání násilí na ženách a domácího násilí](#) uznává, že oběti intersekcionalní diskriminace, včetně žen menšinového rasového nebo etnického původu, mohou být vystaveny zvýšenému riziku genderově podmíněného násilí. Při podpoře členských států v procesu provádění **bude Komise věnovat pozornost problémům, s nimiž se potýkají oběti, které jsou kvůli svému rasovému nebo etnickému původu vystaveny intersekcionalní diskriminaci.**

Ochrana osob před trestnými činy z nenávisti a nenávistnými projevy

Ochrana osob před trestnými činy z nenávisti a nenávistnými verbálními projevy je jádrem agendy EU proti rasismu. Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti, aby zajistila úplné a správné provedení [rámcového rozhodnutí o boji proti rasismu a xenofobii](#)²⁷. Komise bude i nadále sledovat provádění a podporovat výměnu osvědčených postupů v rámci [Skupiny na vysoké úrovni pro boj proti trestným činům z nenávisti a nenávistným verbálním projevům](#). Komise vyzývá členské státy, aby zlepšily sběr údajů o trestných činech z nenávisti a rozšířily odbornou přípravu pro soudní orgány a policii týkající se trestných činů z nenávisti včetně rasových předsudků.

S cílem posílit trestněprávní rámec EU pro boj proti trestným činům z nenávisti vytvořila Komise návrh [rozhodnutí Rady o zařazení nenávistných verbálních projevů a trestných činů z nenávisti na seznam „trestných činů EU“](#). Toto rozhodnutí by Komisi umožnilo ve druhé fázi posílit právní rámec pro boj proti nenávistným verbálním projevům a trestným činům z nenávisti. Vzhledem k tomu, že se nepodařilo dosáhnout pokroku, **zvažuje Komise legislativní iniciativu založenou na stávajících oblastech trestné činnosti, na které se vztahuje čl. 83 odst. 1 Smlouvy o fungování EU, s cílem harmonizovat definice trestných**

²⁷ [Případy nesplnění povinnosti v EU](#)

činů z nenávisti páchaných online. To by představovalo reakci na doporučení [panelové diskuse občanů o potírání nenávisti ve společnosti](#).

Komise rovněž přispívá k lepším reakcím na případy trestných činů z nenávisti a nenávistných verbálních projevů tím, že v souladu se [strategií vnitřní bezpečnosti Protect EU](#) podporuje orgány členských států odpovědné za ochranu veřejných prostor včetně míst, kde se konají bohoslužby.

U obětí rasistických trestných činů z nenávisti dochází k deficitu důvěry, což vyžaduje podporu a opatření zaměřená na posílení postavení s cílem řešit nedostatečné oznamování a zajistit soudní nápravu. Evropský parlament a Rada dosáhly **politické dohody ohledně návrhu revize směrnice o právech obětí**²⁸. Ten dále posílí práva obětí včetně těch, které se staly terčem rasově motivovaných trestných činů z nenávisti, a to díky snazšímu oznamování trestných činů, lepšímu posuzování potřeb obětí a lepší psychologické podpoře a fyzické ochraně. Komise dále přijme revidovanou [strategii EU v oblasti práv obětí](#).

Riziko nenávisti na internetu je stejně častou realitou pro rasové nebo národnostní menšiny. [Nařízení o digitálních službách](#) (DSA) vyžaduje, aby digitální služby bojovaly proti nelegálnímu obsahu a chránily základní práva prostřednictvím robustních mechanismů „oznamování a přijímání opatření“ a důkladného posuzování rizik a povinností v oblasti jejich zmírňování. Komise bude nařízení o digitálních službách i nadále sledovat a prosazovat a společně s Evropským sborem pro digitální služby a příslušnými zúčastněnými stranami bude pravidelně **sledovat a podporovat provádění dobrovolného kodexu chování pro boj proti nezákonným nenávistným projevům online** +.

V rámci [akčního plánu digitálního vzdělávání](#) poskytnou aktualizované [Pokyny pro učitele a další pracovníky ve výchově a vzdělávání, které se týkají boje proti dezinformacím a podpory digitální gramotnosti praktické pokyny, jak nejlépe podporovat toleranci a inkluzi v online světě](#). Komise bude rovněž nadále podporovat společenskou odolnost prostřednictvím opatření na podporu mediální gramotnosti a prostřednictvím spolupráce se signatáři [Kodexu chování v oblasti dezinformací](#) s cílem zlepšit jeho provádění a omezit šíření virálních dezinformací, včetně těch, které jsou spojeny s rasismem a nenávistí na internetu.

Komise se zároveň zabývá nenávistnými verbálními projevy ve sportu, přičemž úzce spolupracuje s Radou Evropy a pomáhá členským státům prostřednictvím průběžné otevřené metody koordinace boje proti nenávistným verbálním projevům ve sportu v rámci [pracovního plánu EU v oblasti sportu](#).

Boj proti rasovým předsudkům ve veřejné správě

Efektivní veřejná správa je základem dobré správy věcí veřejných, důvěry veřejnosti a sociální soudržnosti. Boj proti rasovým předsudkům ve veřejné správě a justičních systémech má zásadní význam pro řešení rasismu. Spolupráce mezi veřejnými orgány a komunitami podporuje budování důvěry a utváří pocit společné odpovědnosti²⁹. **Komise vybízí členské státy, aby zajistily komplexní programy odborné přípravy, které pomohou úředníkům rozpoznávat a řešit rasové předsudky a zároveň podpoří větší kulturní povědomí a citlivost.**

²⁸ [Práva obětí v EU – Evropská komise, Komise vítá dohodu o přísnějších pravidlech EU zajišťujících práva obětí](#)

²⁹ Viz například: [Evropské centrum prevence kriminality: Community-Oriented Policing in the European Union \(Policejní práce zaměřená na komunitu v Evropské unii\)](#)

K tomuto účelu bude i nadále poskytovat podporu vnitrostátním orgánům, mimo jiné v rámci programu CERV.

Klíčovým pilířem demokracie a právního státu je odpovědné prosazování práva, které zajišťuje rovnou ochranu a spravedlivé zacházení se všemi. Přesto ze zjištění zprávy agentury FRA [„Addressing Racism in Policing“](#) („Řešení rasismu v policejní práci“) vyplývá, že rasismus v policejní práci zahrnuje diskriminační profilovací praktiky, nevhodnou rasistickou komunikaci a nadměrné používání síly³⁰. Zúčastněné strany, s nimiž byla tato strategie konzultována, zdůraznily potřebu komplexních programů odborné přípravy pro donucovací orgány a větší transparentnosti a odpovědnosti v rámci donucovacích orgánů³¹. Aby **Komise** poskytla členským státům další pokyny, **sestaví přehled osvědčených postupů, které mají zabránit diskriminačním praktikám při profilování.**

³⁰ [FRA – Addressing Racism in Policing \(Řešení rasismu v policejní práci\)](#)

³¹ [Otevřená veřejná konzultace](#): Strategie boje proti rasismu

Komise:

- podpoří provádění směrnice o rasové rovnosti, mimo jiné zveřejněním zprávy zaměřené na její prosazování a uplatňování v případech algoritmické diskriminace,
- podpoří provádění aktu o umělé inteligenci s cílem řešit rizika rasových předsudků a diskriminace,
- zváží legislativní podnět s cílem harmonizovat definice trestných činů z nenávisti páchaných online,
- podpoří provádění a uplatňování revidované směrnice o právech obětí, čímž posílí práva obětí včetně obětí rasově motivovaných trestných činů z nenávisti,
- sestaví přehled osvědčených postupů, které mají zabránit diskriminačním praktikám při profilování.

Členské státy se vyzývají, aby:

- lépe prosazovaly právní předpisy EU týkající se trestných činů z nenávisti a zákazu diskriminace, a to i posílením sankčních režimů,
- zvýšily úsilí v boji proti trestným činům z nenávisti páchaným online včetně těch, které jsou motivovány rasismem,
- zavedly komplexní programy odborné přípravy, které pomohou úředníkům rozpoznávat a řešit rasové předsudky,
- zajistily spravedlivé policejní postupy založené na důkazech a podpořené opatřeními k zajištění odpovědnosti.

KAPITOLA III – POSÍLENÍ SOCIÁLNÍ ROVNOSTI A SOUDRŽNOSTI

- *Více než tři z deseti Evropanů uvedli barvu pleti (39 %) nebo etnický původ (34 %) uchazeče o zaměstnání jako hlavní faktor, který uchazeče znevýhodňuje³².*
- *Každé druhé romské/travellerské dítě (46 %) navštěvuje školu, kde jsou všichni nebo většina žáků Romové/Travelleri³³.*
- *40 % muslimů v EU žije v přelidněných obydlích, což představuje více než dvojnásobek oproti celkové populaci EU (17 %)³⁴.*

Lidé postižení rasismem mohou čelit diskriminaci v základních oblastech života včetně vzdělávání, zaměstnání, bydlení, zdravotní péče a sociální ochrany. Tento kumulativní dopad rasismu má negativní vliv na přístup k rovným příležitostem v průběhu celého života člověka³⁵. To je v rozporu s hodnotami EU zakotvenými ve Smlouvách a v [evropském pilíři sociálních práv](#), který podporuje inkluzivní společnost a konkurenceschopné sociálně tržní hospodářství, jež zajišťuje pracovní místa, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochranu pro všechny.

Inkluzivní vzdělávání a kultura jako katalyzátor sociální rovnosti a konkurenceschopnosti

³² Eurobarometr 2023: Diskriminace v Evropské unii

³³ FRA 2025 – Rights of Roma and Travellers in 13 European Countries (Práva Romů a Travellerů ve 13 evropských zemích)

³⁴ FRA – Being Muslim in the EU FRA (Jak se žije muslimům v EU)

³⁵ OECD 2025: Monitoring and Assessing the Impact of National Action Plans Against Racism (Monitorování a hodnocení dopadu národních akčních plánů proti rasismu)

[Unie dovedností](#) si klade za cíl podporovat systémy vzdělávání a odborné přípravy s cílem zajistit rovné příležitosti pro všechny bez ohledu na jejich původ. Investice do dobře vzdělaného obyvatelstva a pracovní síly je investicí do konkurenceschopnosti EU, jejího hospodářského růstu podporujícího začlenění a sociální a územní soudržnosti.

Vzdělání hraje klíčovou roli při podpoře sociální mobility a může být silným faktorem vyrovnávání příležitostí. Základem je osvojení základních dovedností – čtenářské, matematické, přírodovědné a digitální gramotnosti a výchovy k občanství. Zavedení výchovy k občanství od útlého věku je klíčové pro formování otevřeného myšlení mladých studentů tak, aby dokázali ocenit rozmanitost a rozvíjet vzájemný respekt v souladu se základními evropskými hodnotami. Umění, kultura a sport jsou rovněž důležité pro mobilizaci společnosti proti rasismu a prosazování respektu, inkluze a rovnosti.

Studenti náležící k rasovým nebo národnostním menšinám se mohou setkat se segregací a překážkami v přístupu ke kvalitnímu vzdělání, což má negativní dopad na jejich úspěch ve vzdělávání a přechod na trh práce³⁶. Proto jsou spravedlnost a inkluze jádrem [strategického rámce Evropského prostoru vzdělávání](#), jehož cílem je podporovat inkluzivní vzdělávací prostředí, které využívá rozmanitosti k zapojení evropských talentů a posílení trhů práce. **Agenda EU pro učitele a školitele** se bude zabývat vzděláváním učitelů a jejich profesním rozvojem v oblasti rozmanitosti a začleňování, jakož i podporou rozmanitosti v samotné učitelské profesi.

Komise bude i nadále podporovat reformy inkluzivního vzdělávání v členských státech a prosazovat rovnost a inkluzi. Programy jako [Erasmus+](#), [Evropský sociální fond plus](#) (ESF+) a [Horizont Evropa](#) upevňují toto úsilí podporou rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a **financováním odborné přípravy učitelů, spolupráce škol, projektů mobility ve vzdělávání a výzkumu zaměřeného na inkluzivní vzdělávání**.

Boj proti rasismu prostřednictvím inkluzivní politiky zaměstnanosti, bydlení a zdravotnictví

Rasismus a rasová diskriminace brání rovnosti v oblasti zaměstnanosti. Uchazeči se jmény vnímanými jako cizí se často potýkají s překážkami v přístupu na trh práce³⁷, což má za následek nižší úroveň hospodářské bezpečnosti. [Akční plán pro integraci a začleňování](#) má za cíl podpořit udržitelnou integraci migrantů a občanů EU s přistěhovaleckým původem na trhu práce a povzbudit členské státy, aby zvýšily povědomí o diskriminaci při náboru a na pracovišti a posílily antidiskriminační opatření. Větší integrace na trhu práce je také důležitým politickým nástrojem k řešení nedostatku pracovních sil a potřebných dovedností s cílem posílit konkurenceschopnost EU.

Komise je odhodlána podporovat rozmanitost v zaměstnání a inkluzivnější pracoviště a **bude i nadále úzce spolupracovat s platformou EU pro charty diversity**, aby se podělila o osvědčené postupy v oblasti iniciativ zaměřených na rozmanitost a začleňování, včetně těch, které se týkají etnické rozmanitosti. **Tato platforma bude rovněž usnadňovat dialog a poskytovat pokyny týkající se například inkluzivních postupů při přijímání zaměstnanců.**

³⁶ [Nový dokument o klíčových otázkách: Tackling prejudice and discrimination in and through education and training \(Boj proti předsudkům a diskriminaci ve vzdělávání a odborné přípravě a jejich prostřednictvím\)](#) | Evropský prostor vzdělávání

³⁷ [Susanne Veit et al. In your face: a comparative field experiment on racial discrimination in Europe \(Vepsáno ve tváři: srovnávací terénní experiment o rasové diskriminaci v Evropě\)](#), Socio-Economic Review

Přístup k cenově dostupnému a důstojnému bydlení je klíčem k blahobytu jednotlivců a rodin a k sociální soudržnosti. Lidé náležející k rasovým nebo národnostním menšinám často čelí diskriminaci a překážkám na trhu s bydlením včetně nerovných podmínek pro nájemníky nebo kupující nebo překážek v přístupu k úvěrům. Neúměrně často se potýkají s přeplněností, špatnými životními podmínkami, bezdomovectvím a segregací³⁸. Tyto problémy mohou být výraznější ve venkovských a odlehlých oblastech s omezenými možnostmi bydlení³⁹ a omezenými veřejnými službami.

V zájmu lepšího pochopení toho, jakým způsobem diskriminace vytváří překážky v oblasti dostupného bydlení, **zveřejní Komise studii o diskriminaci v oblasti bydlení** včetně analýzy stávajících vnitrostátních a místních postupů. Komise předloží návrh **doporučení Rady o boji proti vyloučení z přístupu k bydlení** jako výstup [Evropského plánu dostupného bydlení](#) a v souvislosti s připravovanou Strategií pro boj proti chudobě s cílem podpořit zranitelné osoby v nejisté bytové situaci a předcházet bezdomovectví a řešit jej.

[Městská agenda EU](#), což je mezivládní iniciativa sdružující subjekty ze všech úrovní správy, a [Agenda EU pro města](#) mají za cíl podporovat inkluzivní a rozmanitá sousedství a snižovat sociální a územní rozdíly. Finanční prostředky z [Evropského fondu pro regionální rozvoj](#) a ESF+ navíc mohou hrát ústřední roli při zlepšování přístupu ke kvalitnímu bydlení a základním službám pro skupiny ohrožené diskriminací a při rozvoji desegregačních opatření⁴⁰.

Další klíčovou výzvou v boji proti rasismu jsou rozdíly v úrovni zdravotní péče. Lidé stížení rasismem často uvádějí horší výsledky v oblasti zdraví a nedostatečný přístup ke kvalitní péči. Zvláštní pozornost by měla být věnována genderovému rozměru, neboť ženy z řad migrantů mají horší výsledky v oblasti cukrovky, duševního zdraví, sexuálního a reprodukčního zdraví a uvádějí, že čelí větší diskriminaci ze strany zdravotníků než migranti–muži⁴¹.

Komise vybízí členské státy, aby řešily rasovou diskriminaci ve zdravotnictví⁴² a vytvářely spravedlivé zdravotní politiky tím, že do spoluvytváření zdravotnických služeb zapojí příslušné komunity. V roce 2024 byl předložen [podpůrný balíček EU pro boj se stigmatem](#) a Komise bude v rámci [programu EU4Health](#) i nadále podporovat členské státy při **provádění zdravotních politik, které řeší rasové předsudky**, mimo jiné zlepšením shromažďování údajů o rovnosti v souladu s vnitrostátními právními rámci.

Začlenění boje proti rasismu do sociální ochrany a odměňování místních akcí

Systémy sociální ochrany musí poskytovat účinnou podporu všem osobám. To je stejně důležité i v oblastech, kde se lidé s menšinovým rasovým nebo etnickým původem mohou potýkat s dalšími překážkami v přístupu k sociálním službám a příležitostem z důvodu izolovanosti, nedostatečné infrastruktury nebo menšího počtu poskytovatelů služeb⁴³.

³⁸ [OECD 2025: Monitoring and Assessing the Impact of National Action Plans Against Racism \(Monitorování a hodnocení dopadu národních akčních plánů proti rasismu\)](#)

³⁹ [Highlights report \(Zpráva o nejdůležitějších zjištěních\) | Good Practice Webinar: „Rural Housing“ \(Webinář o osvědčených postupech „Bydlení na venkově“\)](#) | Komunitní platforma Paktu pro venkov

⁴⁰ Soubor nástrojů „Sociální bydlení a další vývoj“

⁴¹ Genderová rovnost a zdraví v EU: <https://www.saage-network.eu/sites/default/files/media/publication/DS0320880ENN-en.pdf>

⁴² [WHO: Tackling structural racism and ethnicity based discrimination in health \(Boj proti strukturálnímu rasismu a diskriminaci na základě etnického původu ve zdravotnictví\)](#)

⁴³ [Sdělení Evropské komise Dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU](#)

V zájmu podpory **inkluzivního přístupu k sociální ochraně** vyzývá Komise členské státy, aby při navrhování a provádění politik zaměřených na sociální vyloučení **zohledňovaly situaci rasových nebo národnostních menšin**. Rovněž první [Strategie EU pro boj proti chudobě](#) bude usilovat o řešení základních příčin chudoby a vyloučení a o posílení podpůrných služeb bez ohledu na zeměpisnou polohu.

Komise dále vybízí členské státy, aby plnily [doporučení Rady o evropské záruce pro děti](#), aby v případě potřeby zohlednily specifická znevýhodnění, s nimiž se setkávají děti z přistěhovaleckého prostředí nebo děti s menšinovým etnickým původem, a aby naplňovaly [doporučení Rady o přiměřeném minimálním příjmu](#).

Komise bude i nadále podporovat iniciativy v oblasti rozmanitosti a začleňování, jako je např. [cena „Evropská hlavní města začleňování a rozmanitosti“](#), která zviditelňuje osvědčené postupy místních orgánů v oblasti rozmanitého a inkluzivního prostředí. Aby se města v EU ještě více zapojila do boje proti rasismu, **ustanoví Komise kategorii, která bude prosazovat politiku boje proti rasismu**. Ta bude doplňovat [měsíc rozmanitosti EU](#), který se slaví každý rok v květnu s cílem zvýšit povědomí o výhodách inkluzivních prostředí a pracovišť a povzbudit všechny typy organizací, aby přijaly konkrétní opatření na podporu rozmanitosti.

Komise:

- představí Agendu EU pro učitele a školitele, podpoří spolupráci škol a projekty mobility ve vzdělávání, jakož i výzkum zaměřený na inkluzivní vzdělávání,
- bude podporovat opatření členských států v oblasti inkluzivního zaměstnávání, vzdělávání, kultury a sportu,
- vypracuje studii o situaci skupin ohrožených diskriminací v oblasti bydlení a předloží doporučení Rady týkající se boje proti vyloučení z přístupu k bydlení,
- bude podporovat členské státy při provádění zdravotních politik, které odstraňují rasové předsudky, včetně lepšího shromažďování údajů o rovnosti v oblasti zdraví v souladu s vnitrostátními právními rámci.

Členské státy se vyzývají, aby:

- předkládaly politické iniciativy zlepšující přístup ke vzdělávání a odborné přípravě a pracovní příležitosti pro marginalizované osoby,
- považovaly rasismus za obecný faktor ovlivňující celkový zdravotní stav člověka a podle toho utvářely politiky v oblasti zdravotní péče,
- zohledňovaly situaci rasových nebo národnostních menšin při navrhování a provádění politik zaměřených na řešení sociálního vyloučení.

KAPITOLA IV – PODPORA KLÍČOVÝCH PARTNERSTVÍ

Dosažení skutečně inkluzivní a spravedlivé EU vyžaduje celospolečenský přístup a aktivní zapojení a spolupráci všech zúčastněných stran: členských států, orgánů a agentur EU, organizací občanské společnosti, mezinárodních partnerů, regionálních a místních orgánů, soukromého sektoru i komunit stížených rasismem. Komise upevní svou spolupráci se zúčastněnými stranami a zajistí, aby se do procesu tvorby politik zapojily rozmanité názory.

Koordinace boje proti rasismu na úrovni EU

Koordinátor boje proti rasismu Evropské komise bude i nadále hrát ústřední roli v boji proti všem formám rasismu a bude usnadňovat strukturovaný dialog s komunitami, které jsou rasismem postiženy, čímž posílí demokratickou legitimitu a zajistí základní práva. Tento koordinátor bude úzce spolupracovat s koordinátorem boje proti nenávisti vůči muslimům, s koordinátorem boje proti antisemitismu a podpory židovského života a s koordinátorem pro práva obětí, jakož i s koordinátorem EU pro mládež.

Účinné řešení rasismu vyžaduje smysluplnou účast organizací občanské společnosti, které zastupují nejvíce postižené osoby. **Komise obnoví Fórum občanské společnosti pro boj proti rasismu** prostřednictvím výzvy k vyjádření zájmu a **vypracuje roční pracovní program, kterým se bude činnost tohoto fóra řídit.** To bude představovat příležitost k diverzifikaci členské základny tohoto fóra a k začlenění nových pohledů a odborných znalostí vnitrostátních i místních organizací.

Kromě probíhajícího politického dialogu s organizacemi občanské společnosti o boji proti rasismu uznává Komise zásadní úlohu organizací občanské společnosti a potřebu posílit občanský prostor, jak bylo zdůrazněno ve **Strategii EU pro občanskou společnost, a to v situaci, kdy organizace občanské společnosti bojující proti rasismu stále častěji čelí dezinformačním kampaním a pravidelnému tlaku.** Jak bylo již v této strategii oznámeno, **Komise zřídí širší platformu občanské společnosti, která poskytne pravidelný a strukturovaný rámec pro dialog o ochraně a prosazování hodnot EU.** Tím se zvýší odolnost organizací občanské společnosti včetně organizací zaměřených na boj proti rasismu.

Aby Komise zajistila, že všechny politiky EU budou přispívat k boji proti rasismu, bude i nadále považovat rasismus za součást své práce na začleňování rovnosti. Toto úsilí vede komisařka pro rovnost a podporují ho kontaktní místa pro rovnost v kabinetech a **Pracovní skupina pro rovnost**, která sdružuje koordinátory pro rovnost ze všech generálních ředitelství.

Podpora boje proti rasismu na globální úrovni

Politika EU v oblasti boje proti rasismu je hluboce zakotvena v mezinárodním rámci lidských práv. EU se bude i nadále zasazovat o všeobecnou ratifikaci **Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace**, jejímiž smluvními stranami jsou všechny členské státy EU, a bude podporovat ratifikaci **Durbanské deklarace a akčního programu**, které představují globální rámec OSN pro boj proti rasismu. Tyto závazky jsou posíleny **Evropským soudem pro lidská práva (ESLP)** a **Evropskou komisí proti rasismu a nesnášenlivosti v rámci Rady Evropy**, která poskytuje důležitá politická doporučení a zprávy týkající se jednotlivých zemí. EU i nadále zastává vedoucí úlohu v celosvětovém měřítku tím, že podporuje mezinárodní iniciativy⁴⁴, přičemž využívá všechny nástroje, které má k dispozici v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Měl by být zřízen mezinárodní kulatý stůl za účelem prohloubení spolupráce s příslušnými orgány OSN, Rady Evropy a dalšími mnohostrannými orgány. Jeho součástí by měly být pravidelné diskuse o provádění doporučení Mezinárodní úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace a Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti v rámci Rady Evropy a užší spolupráce se **zvláštním zpravodajem OSN pro soudobé formy rasismu**.

EU bude i nadále využívat své diplomatické a lidskoprávní nástroje na bilaterální a multilaterální úrovni k prosazování své politiky boje proti rasismu a diskriminaci, a to i ve

⁴⁴ Například **mezinárodní dekáda osob afrického původu v rámci OSN** a **Globální aliance UNESCO proti rasismu a diskriminaci**

spolupráci se strategickými partnery v rámci dialogů o lidských právech, ministerských setkání a summitů. Prostřednictvím [Paktu pro Středomoří](#) bude EU posilovat spolupráci s partnerskými zeměmi v oblasti vzdělávání, kultury a sportu a podporovat vzájemné porozumění a začleňování. Na dvoustranné úrovni bude EU pokračovat v provádění svých [Obecných zásad v oblasti zajištění nediskriminace v rámci vnější činnosti](#) a dalších obecných zásad v oblasti lidských práv.

Bude také úzce spolupracovat se zastoupeními Komise v členských státech a s delegacemi EU ve třetích zemích s cílem prosazovat boj proti rasismu na celosvětové úrovni.

EU je i nadále odhodlána podporovat na celosvětové úrovni obránce lidských práv a organizace občanské společnosti, především v rámci [Akčního plánu EU pro lidská práva a demokracii](#), zejména pokud jde o obránce práv původních obyvatel, menšin a marginalizovaných skupin, které čelí rasové nebo etnické diskriminaci. Kromě toho se EU bude i nadále zabývat analýzou a potíráním zahraničních manipulací s informacemi a vměšováním, které šíří rasistické a nenávistné zprávy.

V rámci svých volebních pozorovatelských misí bude EU i nadále sledovat, do jaké míry mají rasové nebo etnické menšiny, jako jsou národnostní menšiny a původní obyvatelstvo, právo a možnost účastnit se veřejných záležitostí a voleb na rovnoprávném základě⁴⁵.

Pokud jde o kandidátské země a potenciální kandidáty na vstup do EU, bude EU i nadále podporovat jejich postupné sbližování s právními předpisy EU v oblasti předcházení rasismu a rasové diskriminaci a boje proti nim. [Roční balíček Komise týkající se rozšíření](#) bude i nadále sledovat situaci v oblasti lidských práv a uplatňování nediskriminace a opatření proti rasismu, xenofobii, trestným činům z nenávisti a nenávistným verbálním projevům.

Koordinátor boje proti nenávisti vůči muslimům zorganizuje koordináční skupinu, která bude sdružovat členské státy, instituce EU, mezinárodní organizace, partnerské země a organizace občanské společnosti⁴⁶ s cílem diskutovat o tom, jak nejlépe bojovat proti nenávisti vůči muslimům.

Boj proti rasismu na vnitrostátní úrovni

Snahy o boj proti rasismu je třeba řešit především na vnitrostátní, regionální a místní úrovni. Komise bude podporovat členské státy prostřednictvím **seminářů zaměřených na vzájemné učení, jejichž cílem je koordinovat vnitrostátní politiky s touto strategií. Komise aktualizuje a posílí mandát skupiny pro vnitrostátní provádění akčního plánu EU proti rasismu**⁴⁷, přičemž vyzve všechny členské státy, aby se do ní aktivně zapojily, a vyzve kandidátské země na vstup do EU, aby se k ní připojily. Komise bude prostřednictvím této expertní skupiny umožňovat výměnu osvědčených postupů a pořádat odborné diskuse⁴⁸.

Komise vybízí všechny členské státy, aby vypracovaly národní akční plány proti rasismu, a bude je při vypracovávání a provádění těchto akčních plánů podporovat prostřednictvím programu CERV. **Komise podporuje rovněž vypracovávání místních akčních plánů proti rasismu v regionech, městech, školách a komunitních centrech**⁴⁹.

⁴⁵ Zprávy z volebních pozorovatelských misí z let 2023–2025 [Volební pozorovatelské mise EU | ESVČ](#)

⁴⁶ [Tisková zpráva – Coordination Meeting on Combating Anti-Muslim hatred \(Koordináční schůzka o boji proti nenávisti vůči muslimům\) | Evropská komise](#)

⁴⁷ Podskupina [skupiny na vysoké úrovni pro otázky rovnosti, nediskriminace a rozmanitosti](#) a [Skupiny na vysoké úrovni pro boj proti trestným činům z nenávisti a nenávistným verbálním projevům](#).

⁴⁸ Jako například [Společné hlavní zásady pro národní akční plány proti rasismu a rasové diskriminaci](#)

⁴⁹ [Společné hlavní zásady pro vytváření národních akčních plánů proti rasismu](#).

Některé členské státy jmenovaly národní koordinátory odpovědné za boj proti rasismu a koordinátory boje proti nenávisti vůči muslimům a antisemitismu, aby dále posílily svůj vnitrostátní závazek a odpovědnost. Komise vybízí všechny členské státy, aby uplatňovaly podobný přístup.

Podpora iniciativ v oblasti boje proti rasismu a diskriminaci

Komise je odhodlána podporovat organizace občanské společnosti, občanský aktivismus a obhajobu boje proti rasismu, zejména proto, že jejich financování je stále více omezováno⁵⁰. K tomu slouží především [program CERV](#). Rovností a nediskriminací se zabývá také návrh Komise na příští [víceletý finanční rámec](#) na období 2028–2034. V rámci nového programu AgoraEU navrhla Komise rozpočet ve výši 3,6 miliardy EUR na složku Demokracie, občané, rovnost, práva a hodnoty (CERV+), což je více než dvojnásobek rozpočtu programu CERV.

Komise ověřuje, zda příjemci finančních prostředků EU při provádění projektů financovaných z rozpočtu Unie dodržují hodnoty EU v souladu s finančním nařízením. Před udělením grantů provádí Komise přísné kontroly. Tato pravidla jsou prosazována prostřednictvím [systému včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů](#). Komise bude i nadále zkoumat, jak by bylo možné tento soubor nástrojů v plném rozsahu nejlépe využít, a to i při výběru potenciálních příjemců.

Při poskytování finančních prostředků EU bude Komise i nadále zajišťovat, aby členské státy splňovaly [horizontální základní podmínky](#) týkající se účinného provádění a uplatňování Listiny základních práv, jak je upravuje [nařízení o společných ustanoveních](#). Členské státy musí mít účinné mechanismy, které zajistí, aby při provádění programů politiky soudržnosti byla dodržována základní práva zakotvená v Listině.

V rámci příštího víceletého finančního rámce na období 2028–2034 Komise navrhuje, aby [plány národního a regionálního partnerství](#) zahrnovaly silné záruky, které zajistí dodržování zásad právního státu a účinné uplatňování Listiny základních práv EU. Členské státy a Komise budou muset při přípravě, provádění, monitorování, podávání zpráv a hodnocení plánů přijmout vhodná opatření, aby zabránily jakékoli diskriminaci na základě rasy nebo etnického původu.

Komise:

- obnoví Fórum občanské společnosti pro boj proti rasismu a vypracuje roční pracovní program, kterým se bude řídit jeho činnost,
- bude pořádát semináře s členskými státy na podporu vnitrostátního úsilí o řešení rasismu na vnitrostátní /regionální úrovni,
- aktualizuje a posílí mandát expertní skupiny pro provádění akčního plánu EU proti rasismu na vnitrostátní úrovni a vyzve kandidátské země EU, aby se k ní připojily,
- připraví zřízení mezinárodního kulatého stolu za účelem prohloubení spolupráce s příslušnými orgány OSN, Rady Evropy a dalšími mnohostrannými orgány,
- bude poskytovat podporu prostřednictvím příslušných výdajových nástrojů EU na podporu projektů a organizací bojujících proti rasismu a rasové diskriminaci.

Členské státy se vyzývají, aby:

⁵⁰ [Centrum pro evropskou politiku 2025: Securing Europe's civic space \(Zajištění evropského občanského prostoru\); FRA 2024: Summary of key findings from FRA's civic space consultation covering 2024 \(Shrnutí klíčových zjištění z konzultace agentury FRA o občanském prostoru pro rok 2024\); Organizace Civil Society Europe, 2025: Contribution to the 2025 Annual Rule of Law Report \(Příspěvek k výroční zprávě o právním státu za rok 2025\)](#)

- vypracovaly národní akční plány proti rasismu a jmenovaly národní koordinátory boje proti rasismu,
- podporovaly vypracování místních akčních plánů proti rasismu v regionech, městech, školách a komunitních centrech.

KAPITOLA V – VEDENÍ PŘÍKLADEM

Podpora rozmanitosti a začleňování má zásadní význam pro zajištění spravedlivého a efektivního pracoviště i pro přilákání talentů. Pokud se zaměstnanci cítí být zastoupeni na všech úrovních včetně vedoucích pozic, posiluje to jejich pocit sounáležitosti a sebedůvěry. Komise je i nadále odhodlána dodržovat politiku nulové tolerance vůči všem formám diskriminačního chování.

Podpora rozmanitosti při přijímání zaměstnanců v Evropské komisi

V institucích EU by se měla odrážet etnická, kulturní a jazyková rozmanitost Evropy. Komise se ve své [strategii v oblasti lidských zdrojů](#) zavázala „jít příkladem v inkluzivitě a rozmanitosti“⁵¹, aby tak lépe odrážela rozmanitost evropské společnosti. Na základě výsledků [průzkumu o rozmanitosti, začlenění a respektu na pracovišti](#) poskytl [Akční plán pro rozmanitost a začlenění na pracovišti \(2023–2024\)](#) rámec pro plnění závazků této strategie pomocí cílených opatření založených na přístupu nulové tolerance k jakémukoli typu nebo formě diskriminace včetně diskriminace na základě rasového nebo etnického původu. V roce 2025 byl tento průzkum zopakován a jeho výsledky podpoří **aktualizovaný akční plán na zvýšení rozmanitosti prostřednictvím osvětových akcí a revidovaných pokynů pro nábor**.

Cílem cílených náborových strategií je zvýšit viditelnost a dostupnost kariéry v EU pro nedostatečně zastoupené skupiny. [Evropský úřad pro výběr personálu \(EPSO\)](#) zavedl **cílené informační strategie s cílem přilákat uchazeče ze všech etnických skupin, například prostřednictvím veletrhů rozmanitosti nebo partnerství s občanskou společností a komunitními organizacemi**. Byly shromážděny údaje o rozmanitosti na základě anonymních a dobrovolných průzkumů mezi bývalými uchazeči výběrových řízení úřadu EPSO s cílem zjistit a řešit případné problémy, které snižují rozmanitost okruhu uchazečů.

Pokud jde o **program stáží „Blue Book“**, uplatňuje Komise zvláštní strategii rozmanitosti a začleňování prostřednictvím cílených propagačních materiálů s cílem zvýšit rozmanitost uchazečů (například na sociálních sítích). Komise navíc reviduje rozhodnutí o pravidlech, jimiž se tento systém stáží řídí, a zvažuje otevření stáží pro uchazeče, kteří dokončili odborné vzdělávání a přípravu, a zavedení některých pozitivních opatření pro nedostatečně zastoupené skupiny.

V zájmu podpory tvorby politiky založené na poznatcích, a to i pokud jde o vlastní lidské zdroje, **buď Komise pokračovat ve sběru údajů o rovnosti na pracovišti**, a to na dobrovolném a anonymním základě slučitelném s právy.

Zlepšení budování kapacit

Komise i nadále poskytuje a podporuje programy odborné přípravy, odborného vedení a koučování pro všechny své zaměstnance, včetně vedoucích pracovníků. Školení o nevědomých předsudcích a etickém chování doplňují moduly o rasových předsudcích a mikroagresi. Cílem těchto iniciativ je zvýšit informovanost, omezit diskriminační chování a posílit schopnost Komise řešit rasismus.

Komise v rámci svého úsilí aktualizovala svůj [rámec boje proti obtěžování](#) tak, aby lépe řešil všechny formy diskriminace na pracovišti, což lze vztáhnout i na obtěžování související s rasismem nebo jiným nevhodným chováním. **Podpůrné služby, které zahrnují například**

⁵¹ [Rozmanitost a začleňování – Evropská komise](#).

mediační a poradenské služby, hlavního důvěrného poradce a síť důvěrných poradců, poskytují poradenství a pomoc zaměstnancům postiženým diskriminací. V zájmu prosazování účinnosti rámce boje proti obtěžování se případy rasové diskriminace nebo obtěžování zabývá rovněž Úřad pro vyšetřování a disciplinární opatření.

Komise:

- provede v roce 2026 aktualizaci Akčního plánu pro rozmanitost a začlenění na pracovišti,
- bude nabízet a podporovat cílenou odbornou přípravu všech svých zaměstnanců týkající se rovnosti, odborného vedení a koučování,
- zajistí pracovní prostředí bez diskriminace a bude důsledně uplatňovat svou strategii nulové tolerance vůči obtěžování,
- bude pokračovat v provádění cílených strategií zaměřených na osvětu s cílem přilákat uchazeče ze všech etnických prostředí,
- bude shromažďovat údaje o rovnosti, mimo jiné prostřednictvím průzkumů s cílem sledovat rozmanitost zaměstnanců a jejich zkušenosti na pracovišti.

Členské státy se vyzývají, aby

- zavedly politiku nulové tolerance obtěžování ve veřejném sektoru,
- systematicky nabízely školení proti předsudkům a školení týkající se rozmanitosti pro všechny státní zaměstnance.

ZÁVĚR

Tato strategie je rozhodujícím krokem ke skutečné Unii rovnosti, kde každý může žít, vést a prosperovat, aniž by byl vystaven rasismu, ať už jde o rasismus vůči osobám černé pleti, vůči Romům, Židům a osobám asijského původu nebo nenávist vůči muslimům. Strategie poskytuje komplexní rámec pro boj proti všem formám rasismu, mezilidskému a strukturálnímu rasismu, rasové diskriminaci, nenávistně motivovaným trestným činům a násilí a předkládá konkrétní opatření, která mají být provedena na evropské, vnitrostátní a místní úrovni.

Představením této strategie boje proti rasismu se Komise zavazuje bojovat proti rasismu komplexním způsobem, a to začleněním boje proti rasismu do všech politik EU a pravidelným zapojením zúčastněných stran. Dosažení pokroku vyžaduje společné úsilí na všech úrovních. Do toho se musí aktivně zapojit evropské orgány a agentury, členské státy, regionální a místní orgány, orgány pro rovné zacházení, soukromý sektor i občanská společnost a musí přijmout konkrétní opatření.

Rasismus je v rozporu se základními hodnotami, na nichž je EU založena, a škodí její socioekonomické soudržnosti. Tím, že EU zajišťuje všem jednotlivcům bez ohledu na jejich původ rovný přístup k rovným příležitostem v oblasti vzdělávání, zaměstnání a účasti na společenském životě, maximalizuje potenciál každého člověka. Různorodá a inkluzivní prostředí podporují inovace, kreativitu a řešení problémů, což má klíčový význam pro hospodářský růst. Podpora rovnosti a boj proti rasismu navíc pomáhá přilákat investice a talenty a zvyšuje schopnost EU konkurovat na stále propojenějším a rozmanitějším globálním trhu.

Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby podpořily provádění této strategie. Kromě toho Komise vyzývá Evropský výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor, aby

propojily místní a regionální orgány, sociální partnery a občanskou společnost a diskutovaly o tom, jak posílit boj proti rasismu.

Komise bude sledovat provádění opatření uvedených v této strategii a v polovině období podá zprávu.